

13.1 DODAVANJE NUMERATORA

S obzirom na zahteve, podesimo onoliko numeratora koliko je potrebno za određivanje pojedinih brojeva (inventarskih brojeva, tekućih brojeva i brojeva za pozajmicu).

Postupak

1. Označimo klasu **Numeratori u fondu**.
2. Izaberemo metodu **Klasa / Novi objekt**.
Otvora se editor **Numeratori u fondu**.
3. Kod "Naziv" upišemo kratku oznaku numeratora.
4. Kod "Vrsta", iz padajućeg spiska izaberemo vrstu numeratora.
5. Kod "Trenutna vrednost" unesemo trenutnu vrednost numeratora – poslednji upotrebljeni broj.
6. Kod "Najviša dozvoljena vrednost" unesemo najvišu vrednost koju numerator može da ima.
7. Kod "Označavanje dubleta" možemo da upišemo početnu oznaku dubleta. Podatak je važan prilikom programskog dodeljivanja tekućih brojeva u signaturi.

Upozorenje:

Ako oznaka za označavanje dubleta nije upisana, to znači da će se prilikom kopiranja tekućeg broja u polja 996/997 na istoj podlokaciji uvek odrediti novi broj.

Primer:

Ako dublete želimo da označavamo slovima, upisujemo *a* ili *A* za označavanje malim ili velikim slovima, a ako želimo da ih označivamo brojevima upišemo *1*.

8. Ako želimo da koristimo numerator, označimo okvir za aktiviranje "Aktivnost".
9. Za unos napomena kliknemo dugme **Napomena**.
10. Unesemo uslove za izbor numeratora (v. pogl. 13.1.1).
11. Pohranimo podatke.

Slika 13.1-1: Editor za numeratore u fondu

13.1.1 Unos uslova za numerisanje

Podaci o uslovima za numerisanje su oni parametri koje građa mora imati da bi se određeni numerator programski predložio. S obzirom na zahteve i potrebe, određujemo potpolja ili elemente potpolja i njihove vrednosti.

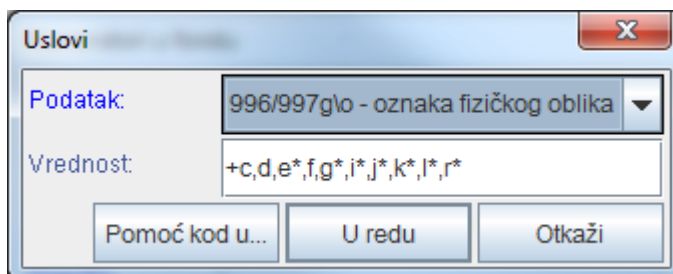
Postupak

1. U editoru **Numeratori u fondu** kliknemo dugme **Novi objekt**.
Otvora se prozor **Uslovi** za dodavanje uslova.
2. Kod "Podatak" iz padajućeg spiska izaberemo potpolje ili element potpolja.
3. Kod "Vrednost" upisujemo vrednost iz šifrnika za izabrano potpolje ili element potpolja. Možemo da upišemo više vrednosti, a odvajamo ih zarezom. Program će predložiti numerator kod građe koja ima barem jednu od nabrojanih vrednosti.

Vrednost možemo da izaberemo i iz šifrnika, tako što kliknemo dugme **Pomoć kod upisa vrednosti**. U prozoru, koji se otvara, iz padajućeg spiska izaberemo odgovarajuću vrednost i kliknemo dugme **U redu**. Ako želimo uneti sledeću vrednost, postupak ponavljamo.

Sa „*“ iza prvog znaka vrednosti označimo da želimo uvažiti sve vrednosti koje počinju ovim znakom (npr. g*).

4. Kliknemo dugme **U redu**.
5. Možemo da unesemo sledeći uslov, kao što je opisano u tačkama od 1 do 4.

Slika 13.1-2: Unos uslova za numerisanje

Primeri:

Ako za numerator unesemo dva uslova, možemo odrediti da moraju biti oba ispunjena da bi se numerator upotrebio; npr. određeni su uslovi 001c=m i 001b=a, što znači da će se taj numerator upotrebiti za građu koja u potpolju 001c ima vrednost *m* i u potpolju 001b vrednost *a*.

Ako želimo da se numerator upotrebi ako je ispunjen jedan od oba uslova, pre unosa vrednosti za drugi uslov upišemo znak „+“.

13.1.2 Primeri numeratora inventarskih brojeva

Inventarske brojeve dodeljujemo prema vrsti građe. Pripremimo tri numeratora.

1. Numerator za monografske publikacije
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Monografske publikacije*
 - odredimo najnižu (0000001) i najvišu (0999999) vrednost numeratora
 - odredimo uslove:
 - u 001c za bibliografski nivo odredimo vrednost *m* – *monografska publikacija*,
 - u 001b za vrstu zapisa, odredimo vrednost *a* – *tekstualna građa, štampana* i vrednost *b* – *tekstualna građa, rukopis*
 - u 996g\o za oznaku fizičkog oblika ne izaberemo vrednost, što znači da potpolje 996g\o mora biti prazno
2. Numerator za serijske publikacije
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Serijske publikacije*
 - odredimo najnižu (1000000) i najvišu (1999999) vrednost numeratora
 - odredimo uslove:
 - u 001c za bibliografski nivo odredimo vrednost *s* – *serijska publikacija*,

- u 001b za vrstu zapisa, odredimo vrednost *a* – *tekstualna građa, štampana* i vrednost *b* – *tekstualna građa, rukopis*
 - u 997g\o za oznaku fizičkog oblika ne izaberemo vrednost, što znači da potpolje 997g\o mora biti prazno
3. Numerator za neknjižnu građu
- po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Neknjižna građa*
 - odredimo najnižu (2000000) i najvišu (2999999) vrednost numeratora
 - odredimo uslove:
 - u 001b za vrstu zapisa odredimo vrednosti *c,d,e,f,g,i,j,k,l,m,r,u* (sve osim *a* – *tekstualna građa, štampana* i *b* – *tekstualna građa, rukopis*)
 - u 996g\o za oznaku fizičkog oblika odredimo sve vrednosti, osim *a* i *b* (*+c,d,e*,f,g*,i*,j*,k*,l*,r**), što znači da element g\o mora imati jednu od nabrojanih vrednosti

13.1.3 Primeri numeratora tekućih brojeva u signaturi

Tekuće brojeve u signaturi dodeljujemo u okviru lokacije, internih lokacija i formata. Imamo lokaciju A, interne lokacije I i II i veliki i mali format, za šta pripremamo četiri numeratora.

1. Numerator za lokaciju A, internu lokaciju I i format veliki
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Odeljenje A-I-veliki*
 - odredimo najnižu (00001) i najvišu (29999) vrednost numeratora
 - budući da želimo programsko upisivanje dubleta, upisujemo početnu oznaku *a*
 - odredimo uslove:
 - u d\l za oznaku podlokacije odredimo vrednost *A*
 - u d|i za internu oznaku odredimo vrednost *I*
 - u d\f za format odredimo vrednost *veliki*
2. Numerator za lokaciju A, internu lokaciju I i format mali
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Odeljenje A-I-mali*
 - odredimo najnižu (30000) i najvišu (49999) vrednost numeratora
 - budući da želimo programsko upisivanje dubleta, upisujemo početnu oznaku *A*
 - odredimo uslove:
 - u d\l za oznaku podlokacije odredimo vrednost *A*
 - u d|i za internu oznaku odredimo vrednost *I*
 - u d\f za format odredimo vrednost *mali*
3. Numerator za lokaciju A, internu lokaciju II i format veliki
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Odeljenje A-II-veliki*
 - odredimo najnižu (50000) i najvišu (69999) vrednost numeratora
 - budući da želimo programsko upisivanje dubleta, upisujemo početnu

- oznaku *a*
- odredimo uslove:
 - u d\l za oznaku podlokacije odredimo vrednost *A*
 - u d\i za internu oznaku odredimo vrednost *II*
 - u d\f za format odredimo vrednost *veliki*
- 4. Numerator za lokaciju *A*, internu lokaciju *II* i format *mali*
 - po želji odredimo naziv numeratora, npr. *Odeljenje A-II-mali*
 - odredimo najnižu (*70000*) i najvišu (*89999*) vrednost numeratora
 - budući da želimo programsko upisivanje dubleta, upisujemo početnu oznaku *A*
 - odredimo uslove:
 - u d\l za oznaku podlokacije odredimo vrednost *A*
 - u d\i za internu oznaku odredimo vrednost *II*
 - u d\f za format odredimo vrednost *mali*